

Ο ΙΩΒ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΒΡΑΪΚΟΝ

Ἐν τοῖς ἑξῆς ἔχει ὁ ἀναγνώστης ἀπόδοσιν τοῦ Ἰώβ κατὰ παράφρασιν μᾶλλον ἢ μετάφρασιν, καθ' ἃ εὐλόγως γίνεται ἢ διακρίσις αὐτῆ εἰς πᾶσαν ἀπὸ τοῦ πρωτοτύπου μεταφορὰν ἀρχαίου τινὸς συγγραφέως ¹. Ἀναλόγως δὲ καὶ αἱ ὀλίγαι σημειώσεις αἱ συνοδεύουσαι τὸ κείμενον εἶναι πραγματικά καὶ ἱστορικά μᾶλλον ἢ ἰδίως ἐξηγητικά Ὡσαύτως δέ, καὶ τὰ προτασσόμενα ὀλίγα προεισαγωγικά ἀφορῶσιν μᾶλλον εἰς τὴν οἰκονομίαν τοῦ βιβλίου ἢ εἰς τὰ κριτικώτερα ζητήματα περὶ αὐτοῦ. Περὶ τούτων διαλαμβάνομεν ἐν τῇ ὅσον ὅπου ἐκδιδομένη *Εἰσαγωγῇ εἰς τὴν Παλ. Διαθήκην*.

Ὁ Ἰώβ εἶναι τὸ μετὰ τοὺς Ψαλμοὺς κατὰ τε τὸ μέγεθος καὶ τὴν σπουδαιότητα δευτέρον *διδασκικὸν* βιβλίον τῆς Παλ. Διαθήκης, τὴν ἐπιγραφὴν αὐτοῦ ἔχον ἐκ τῆς ὑποθέσεως αὐτοῦ, ὡς διατρίβον περὶ τὴν ἀναζητήσιν τῶν λόγων καὶ αἰτίων τῶν βιοτικῶν περιπετειῶν τοῦ πολυπαθοῦς ἐκείνου ἀνδρὸς τῆς πολιᾶς ἀρχαιότητος, ὅστις, καίπερ μὴ συγκαταλεγόμενος εἰς τοὺς ἀπὸ τοῦ Ἰακώβ ἀπογόνους τοῦ Ἀβραάμ, μηδὲ ζῶν ἐν τῇ γῇ τῆς ἐπαγγελίας, ἀλλὰ καταγόμενος ἀπὸ τῶν ἀπογόνων τοῦ Ἡσαῦ καὶ κατοικῶν ἐν τῇ Οὐζ ἢ Αὐσίτιδι (Γεν. 10, 23. 22, 21), χώρα ἐκτεινομένη ἀνατολικῶς τῆς Ἰδουμαίας κατὰ τὴν πετραίαν Ἀραβίαν, ὅμως ὑπῆρξε κληρονόμος τῆς πίστεως καὶ εὐσεβείας τοῦ πατριάρχου Ἀβραάμ, καὶ πλήν τῆς εὐσεβείας αὐτοῦ καὶ ἀμέμπτου πολιτείας περιβλεπτοῦ ὢν καὶ ἐπὶ πλούτῳ καὶ εἰς δαίμονιαν ἀνά τὴν Ἀνατολὴν πᾶσαν, θεία παραχωρήσει ὑποβάλλεται ὑπὸ τοῦ μισοκάλου διαβόλου εἰς σκληροτάτας δοκιμασίας, καὶ ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ ἀποβαλὼν πάντα αὐτοῦ τὰ ἀγαθὰ, καὶ κτήματα, καὶ τέκνα, καὶ αὐτὴν ἔτι τὴν ὑγίαν, ἀπὸ ὑψίστης εὐδαιμονίας περιέρχεται εἰς τὴν ἐσχάτην κακοδαιμονίαν, μὴ ἔχων παραμυθίαν καὶ ἐνθάρρυνσιν μηδὲ ἀπὸ τῆς ἰδίας αὐτοῦ γυναικός, ἀλλὰ μᾶλλον ἀκούων παρ' αὐτῆς λόγους ἀπογνώσεως καὶ ἀπονοίας. Καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ φίλοι αὐτοῦ, οἱ ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τῶν συμφορῶν αὐτοῦ ἐλθόντες πρὸς παραμυθίαν αὐτοῦ, διὰ τε τῆς παρουσίας καὶ τῶν λόγων αὐτῶν γίνονται πικρίας μᾶλλον καὶ παροξύνσεως ἢ παρηγορίας καὶ ἀνακουφίσεως πρόξενοι, ὡς ὑποβαλόντες αὐτὸν εἰς ἕτερον καὶ πολλῶ βαρύτερον εἶδος πειρασμοῦ, εἰς πειρασμὸν ἠθικόν, πειρασμὸν καθαρπτόμενον τῆς ἰδίας αὐτοῦ συνειδήσεως, καὶ τούτου ἕνεκα πολλῶ βαρύτερον καὶ ἐξάπτοντα αὐτὸν ἐν οἷς ἀπαντᾷ πρὸς αὐτοῦ,

1. Ἐπιθὶ προχείρως τοῦ συγγραφέως *Ἐγχειρίδιον Ἱερᾶς Ἑρμηνευτικῆς*

ὡς διαμφισβητοῦντας μὲν τὸ καθαρὸν καὶ ἄμεμπτον τοῦ ἰδίου αὐτοῦ βίου, ἀναζητοῦντας δὲ τὴν αἰτίαν τῶν παθημάτων αὐτοῦ παρ' αὐτῷ τούτῳ, ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ ἠθικῇ ποιότητι, ἐὰν μὴ ἐν ἰδιατέρῳ τινὶ μεγάλῳ καὶ ἐνσυνειδήτῳ αὐτῷ κακουργήματι, πάντως ὅμως ἐν τούτῳ, ὅτι ὡς ἀνθρώπος δὲν δύναται νὰ εἴνε ἐκτὸς ἀμαρτίας, ἀμαρτάνων δὲ δὲν δύναται νὰ μὴ ὑποστῇ τὰς συνεπείας ὧν ἤμαρτεν εἴτε θετικῶς, εἴτε ἀρνητικῶς, καὶ ὅτι ἐπιδεινοῖ τὴν θέσιν αὐτοῦ ἐπὶ μᾶλλον, ἀντὶ ταπεινόφρονος καὶ προθύμου ὑποταγῆς εἰς τὴν ἔνδικον τοῦ Θεοῦ βουλήν, ἐξανιστάμενος κατ' αὐτῆς, καὶ οἶονεὶ ζητῶν λόγον καὶ εὐθύνας παρὰ τοῦ ὑπερτάτου ὄντος ἐπὶ τοῖς κρίμασιν αὐτοῦ. Οὕτω δὲ μένων ἀπαρηγόρητος, καὶ εὐρίσκων ἑαυτὸν οἶονεὶ πάντοθεν ἐγκαταλελειμμένον καὶ εἰς ἀπόγνωσιν ὠθοούμενος, ὅμως δὲν ἀπογιγνώσκει διὰ παντός, οὐδὲ ἀποβάλλει ἣν ἔχει πεποίθησιν εἰς τε τὴν ἰδίαν ἀθωότητα καὶ τὴν τελικὴν ἐπικράτησιν τῆς τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνης, ἀλλ' ἀναμένει παρ' αὐτοῦ τὸ τέλος τῶν συμφορῶν αὐτοῦ καὶ τῶν θλίψεων, μέχρις οὗ πράγματι ἀποκαθίσταται εἰς τὴν προτέραν αὐτοῦ ὑγείαν καὶ εὐτυχίαν, καὶ πρὸς ἀμοιβὴν τῆς πίστεως αὐτοῦ καὶ τῆς σταθερότητος ἐν τοῖς παντοίοις πειρασμοῖς λαμβάνει διπλασίως παρὰ τοῦ Θεοῦ τὰ ἀπολεσθέντα, καὶ ἰδὼν τέκνα τέκνων ἀποθνήσκει εὐτυχῆς καὶ πλήρης ἡμερῶν.

Αἱ ἱστορικώτεραι τῶν περιπετειῶν τούτων ἀποτελοῦσι τὴν ὑπόθεσιν ἐλαχίστου μέρους τοῦ ὅλου βιβλίου, τοῦ *Προλόγου* ἐν τῇ ἀρχῇ (1—2) καὶ τοῦ *Ἐπιλόγου* ἐν τῷ τέλει (42,7—18), ἀμφοτέρων γεγραμμένων ἐν πεζῷ λόγῳ, τὰ δὲ ἐν τῷ μέσῳ 39 κεφάλαια συντεθειμένα ἐπὶ τὸ ποιητικώτερον, μετὰ τοῦ ἰδιάζοντος τῆ ἑβραϊκῆ ποιήσει *παρὰ ἀληθισμοῦ τῶν μελῶν*, καὶ δραματικώτερον, περιέχουσι μονολόγους καὶ διαλόγους, περιστρεφομένους περὶ τὴν ἐξέτασιν τοῦ μεγάλου ἐκείνου καὶ δυσεπιλύτου ἠθικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ ζητήματος, τοῦ ἀνέκαθεν ἀπασχολήσαντος τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα, τίνα λόγον ἔχει ἡ εὐπραγία τοῦ βίου πρὸς τὴν εὐσέβειαν καὶ ἀρετὴν, καὶ τίς ἢ αἰτία τῶν ἐν τῷ βίῳ τούτῳ συμφορῶν καὶ παθημάτων τοῦ εὐσεβοῦς καὶ δικαίου. Διακρίνονται δὲ ἐν τῷ μέρει τούτῳ τρεῖς οὕτως εἰπεῖν *Πράξεις*, κατὰ τὴν διαφορὰν τῶν ἐκάστοτε λαλούντων καὶ διαλεγομένων προσώπων. Ἐν τῇ πρώτῃ *πράξει* ὡς τοιοῦτοι παρασιάζονται ὁ Ἰὼβ καὶ οἱ πρὸς παραμυθίαν αὐτοῦ ἐλθόντες τρεῖς φίλοι αὐτοῦ, ὁ Ἐλιφάς, ὁ Βαλδάδ καὶ ὁ Σωφάρ (3—31), καὶ ἐκεῖνος μὲν θρηνεῖ τὴν ἑαυτοῦ τραγωδίαν, καὶ ἐν συναισθήσει τῆς ἰδίας ἀθωότητος ἀποδίδει τὰ ἑαυτοῦ παθήματα εἰς τὴν ἀπεριόριστον καὶ *αὐθαίρετον* βουλήν τοῦ Ὑψίστου, οἱ δὲ

τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν, ἐπιτιμῶντες δὲ αὐτὸν καὶ ἀφειδῶς ἐλέγχοντες ἐναμίλλως προτρέπουσιν εἰς ἀγόγγυστον ὑποταγὴν εἰς τὴν δικαίαν τοῦ Θεοῦ κρίσιν καὶ βουλήν. Εἶναι δὲ ἡ διαδοχὴ τῶν λαλούντων προσώπων αὕτη· α) μονολογεῖ ὁ Ἰωβ (κεφ. 3), β) ἐλέγχει ὁ Ἐλιφάς (4—5) καὶ ἀπαντᾷ ὁ Ἰωβ (6—7)· γ) ἐλέγχει ὁ Βαλδάδ (κεφ. 8) καὶ ἀπαντᾷ ὁ Ἰωβ (9—10)· δ) ἐλέγχει ὁ Σωφάρ (11) καὶ ἀπαντᾷ ὁ Ἰωβ (12—14)· ε) ἐλέγχει πάλιν ὁ Ἐλιφάς (15) καὶ ἀπαντᾷ πάλιν ὁ Ἰωβ (16—17)· ς) ἐλέγχει πάλιν ὁ Βαλδάδ (18) καὶ ἀπαντᾷ πάλιν ὁ Ἰωβ (19)· ζ) ἐλέγχει πάλιν ὁ Σωφάρ (20) καὶ ἀπαντᾷ πάλιν ὁ Ἰωβ (21)—η) ἐλέγχει ἐκ τρίτου ὁ Ἐλιφάς (22) καὶ ἀπαντᾷ ἐκ τρίτου ὁ Ἰωβ (23—24)· θ) ἐλέγχει ἐκ τρίτου ὁ Βαλδάδ (25) καὶ ἀπαντᾷ ἐκ τρίτου ὁ Ἰωβ (26)· ι) ὁμιλεῖ πάλιν ὁ Ἰωβ μέρος μὲν ἀπαντῶν καὶ τοῖς τρισὶν ὁμοῦ (27—28), μέρος δὲ μονολογῶν καθ' ἑαυτὸν (29—31).

Ἐν τῇ δευτέρᾳ *πράξει* λαμβάνει τὸν λόγον ἕτερον πρόσωπον, ὁ νέος *Ἐλιούς*, ὅστις, ἀποδοκιμάζων τοὺς ἐκατέρωθεν ἐξενεγθέντας λόγους, τοὺς μὲν φίλους τοῦ Ἰωβ μέμφεται ὡς ἀποδιδόντας τὰ παθήματα αὐτοῦ εἰς μόνα τὰ ἁμαρτήματα αὐτοῦ, αὐτὸν δὲ τὸν Ἰωβ ὡς ἀποδιδόντα τῷ Ὑψίστῳ ἀδικίαν καὶ αὐθαιρεσίαν, διδάσκει δὲ αὐτὸς ὅτι ὁ Θεός, δίκαιος ἅμα καὶ ἀγαθὸς καὶ σοφὸς καὶ δυνατὸς ὑπάρχων, τιμωρεῖ μὲν συνήθως τοὺς φαύλους καὶ ἀσεβεῖς, πλὴν ἀλλὰ καὶ τοὺς δικαίους παιδεύει πολλάκις πρὸς ἴδιον αὐτῶν ὄφελος, δοκιμάζων τὴν πίστιν αὐτῶν καὶ ὑπακοὴν καὶ διορθούμενος τὰς ἐλλείψεις αὐτῶν, ἀρκεῖ μόνον νὰ ταπεινοφρονῇ ὁ παιδευόμενος, καὶ τὴν ἰδίαν σμικρότητα καὶ ἀδυναμίαν συναισθανόμενος νὰ ὑποκύπτῃ ἀγογγύστως εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, μὴ ζητῶν παρ' αὐτοῦ λόγον καὶ εὐθύνας τῶν ἔργων καὶ κριμάτων αὐτοῦ (32—37). Ἐν τῇ τρίτῃ τέλος *πράξει* ἀποκαλύπτεται αὐτὸς ὁ Θεὸς διὰ λαίλαπος καὶ νεφῶν, καὶ ἐλέγχει μὲν καὶ τοὺς φίλους τοῦ Ἰωβ δι' ὅσα σκληρῶς καὶ ἀνελεημόνως ἔκριναν τὰ παθήματα αὐτοῦ, παραστήσαντες ταῦτα ὡς δικαίαν τιμωρίαν διὰ τὰ ἁμαρτήματα αὐτοῦ, πρωτίστως ὅμως ἐπιτιμᾷ αὐτὸν τοῦτον τὸν Ἰωβ, διότι ἄνθρωπος ὢν ἀσθενὴς καὶ ἀδύνατος ἐτόλμησε νὰ διαδικασθῇ τῷ πανσόφῳ καὶ παντοδυνάμῳ Ὁντι καὶ νὰ ὑποβάλλῃ εἰς κρίσιν καὶ ἐπίκρισιν τὰ ἔργα αὐτοῦ, ὡσεὶ ἦσαν ἔργα ἀνθρώπων ἀσθενῶν καὶ ἀδυνάτων. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ γογγυσμὸς τοῦ Ἰωβ αἰτίαν εἶχεν ὄχι διάνοιαν τετυφωμένην καὶ καρδίαν ὑπὸ ἐωσφορικῆς ἐπάρσεως διεστραμμένην καὶ πεπωρωμένην, ἀλλ' ἄφ' ἑνὸς μὲν τὴν πίσιν καὶ παραφορὰν τοῦ ἀντάρτου, σωματικοῦ τε καὶ ψυχικοῦ πόνου, ἄφ' ἑτέρου δὲ ἄγνοιαν μὲν τῶν τοῦ Θεοῦ βουλῶν καὶ κριμάτων, δυσπιστίαν δὲ εἰς τὰς ἐπισηφαλεῖς μᾶλλον

καὶ ἐρεθιστικὰς τῶν φίλων αὐτοῦ κρίσεις καὶ ἐπιτιμήσεις, διὰ τοῦτο, ἅμα ἐνωτισθεὶς αὐτὴν τὴν **θείαν φωνήν**, συναισθάνεται ἀμέσως τὴν ἑαυτοῦ ἐνοχλήν ἐφ' οἷς ἐγόγγυσε, καὶ ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ μετὰ πλείονος ἢ πρὶν ἀφοσιώσεως ὑποκύνφας εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ λαμβάνει τὸν στέφανον τῆς πίστεως αὐτοῦ καὶ ὑπακοῆς (38—42).

Ἡ δυσαναλογία αὕτη μεταξὺ τοῦ **ιστορικοῦ** μέρους τοῦ βιβλίου καὶ τοῦ **διδασκτικοῦ** δείκνυσιν ἀριδῆλως ὅτι τὴν κυρίαν ὑπόθεσιν αὐτοῦ ἀποτελεῖ οὐχὶ ἡ ιστορικὴ ἀφήγησις τῶν παθημάτων καὶ τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ Ἰῶβ, ἀλλ' ἡ διὰ τῶν διαλόγων διήκουσα συζήτησις περὶ προβλήματος ἠθικοῦ, καὶ ἄλλοιθι τῆς θείας Γραφῆς καὶ ἐν ὅλοις ψαλμοῖς (πρβλ. 36 ἢ 37. 48 ἢ 49. 72 ἢ 73) ἐξεταζομένου περὶ τῆς σχέσεως τῆς ἠθικῆς ποιότητος τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὴν ἐν τῷ βίῳ τούτῳ εὐπραγίαν ἢ δυσπραγίαν αὐτοῦ. Ὅτι ὅμως καὶ ὀλόκληρον τὸ διήγημα περὶ τοῦ Ἰῶβ καὶ τῶν παθημάτων αὐτοῦ οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ πλάσμα τοῦ συγγραφέως πρὸς ὑποτίπωσιν τῆς ἐν λόγῳ ἠθικῆς καὶ θρησκευτικῆς διδασκαλίας, τοῦτο οὐ μόνον προσκρούει πρὸς τὴν ἀνεκὰθεν φερομένην παράδοσιν (Ἰεζεκ. 14, 14 Ἰακώβ 5, 11. πρβλ. καὶ τὸ τέλος τοῦ Ἰῶβ κατὰ τοὺς Ο' 42, 18), ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν γνωστὴν συνήθειαν τῶν ἀρχαίων συγγραφέων καὶ ποιητῶν, οἵτινες ἐπεξεργάζοντο μὲν παλαιὰν τινα παράδοσιν καὶ ἱστορίαν συμφώνως πρὸς οὓς ἐπεδίωκον σκοπούς, ἀλλὰ δὲν ἐπλαττον ἐξ οὐκ ὄντων, ὡς εἴθισται παρὰ τοῖς νεωτέροις. Οὕτω καὶ ἐνταῦθα δὲν ἀποκλείεται μὲν ἡ πιθανότης, ὡς ἀφορμὴ νὰ ἐχρησίμειυσε τῷ συγγραφεὶ ἀνάλογός τις βιοτικὴ περιπέτεια ἐκ τῶν συγχρόνων αὐτοῦ, ἢ καὶ αὐτοῦ τοῦ ἰδίου δοκιμασία τις σκληρά. Ἐπίσης δὲ εἶνε πιθανώτατον ὅτι τὰ γεγονότα δὲν συνέβησάν πάντα καθ' ὃν ἀκριβῶς τρόπον ἀναγράφονται, ἀλλ' ὅτι διεσκευάσθησάν τινα κατὰ τὸν κύριον σκοπὸν τῆς συγγραφῆς. Πλὴν θεωρητέον ὡς βέβαιον ὅτι ὑπόκειται τῇ συγγραφῇ ἱστορικὴ τις βάσις καὶ ὑπόστασις, καὶ ὅτι τό τε πρόσωπον τοῦ Ἰῶβ καὶ τὰ παθήματα αὐτοῦ κατὰ τὰ οὐσιώδη καὶ κείρια εἶναι ἱστορία πραγματικὴ, γραπτῶς ἢ προφορικῶς περιελθούσα εἰς γῶσιν τοῦ συγγραφέως ἐξ ἀρχαίας παραδόσεως.

B. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ ΤΟΥ ΙΩΒ
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

1 Ὑπῆρξέ τις ἄνθρωπος ἐν τῇ Αὐσιτίδι χώρῃ, Ἰῶβ ὀνομαζόμενος, ἄνθρωπος ἀκέραιος καὶ εὐθύς, φοβούμενος τὸν Θεὸν καὶ ἀπεχόμενος ἀπὸ

3 Τὰ δὲ κτήνη αὐτοῦ συνεποσοῦντο εἰς ἑπτὰ χιλιάδας πρόβατα, τρεῖς χιλιάδας καμήλους, πεντακόσια ζεύγη βοῶν, καὶ ὄνους θηλείας πεντακόσιαι· εἶχε προσέτι πληθὺν δούλων, καὶ ἦτο ὁ ἄνθρωπος οὗτος
 4 ὁ περιφανέστατος τῶν τῆς Ἀνατολῆς. Εἶχον οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τακτὴν ἡμέραν συμποσίου ἐν τῷ ἰδίῳ οἴκῳ ἕκαστος, καὶ συνεκάλουν τὰς ἀδελφάς αὐτῶν εἰς τὸ συμπόσιον. Ἄμα δὲ τῇ συμπληρώσει τοῦ κύκλου τῶν ἡμερῶν τοῦ συμποσίου ἔσπευδεν ὁ Ἰώβ νὰ ἐξαγνίξῃ αὐτοὺς ἐγειρόμενος τὸ πρωῖ καὶ προσφέρων ὀλοκαυτώματα ὑπὲρ αὐτῶν πάντων, κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν, λέγων καθ' ἑαυτὸν, ὅτι ἴσως ἤμαρτον οἱ υἱοὶ μου καὶ **ἀνευλαβές τι**¹ ἐλόγισαντο ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν. Καὶ οὕτω μὲν ἔ-
 6 πρᾶττεν ὁ Ἰώβ πάντοτε. Πλὴν ἡμέραν τινά, ὅτε ἦλθον οἱ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ, οἱ ἄγγελοι, νὰ παρουσιασθῶσιν ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, ἦλθε καὶ
 7 ὁ Σατανᾶς μετ' αὐτῶν, καὶ εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν Σατανᾶν· πόθεν ἔρχεσαι; ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σατανᾶς πρὸς τὸν Κύριον εἶπεν, ἔρχομαι
 8 διαδραμῶν τὴν γῆν καὶ ἐμπεριπατήσας ἐν αὐτῇ. Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν Σατανᾶν· ἐπέστησας τὴν προσοχὴν σου ἐπὶ τοῦ δούλου μου Ἰώβ, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐπὶ τῆς γῆς ἄνθρωπος ὅπως αὐτός, ἀκέραιος καὶ
 9 εὐθύς, φοβούμενος τὸν Θεὸν καὶ ἀπεχόμενος ἀπὸ παντὸς κακοῦ; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σατανᾶς πρὸς τὸν Κύριον εἶπε· μήπως δωρεὰν φοβεῖται τὸν Θεὸν ὁ Ἰώβ; Δὲν ἔχει σὺ κυκλόθεν περιβάλει φραγμὸν περὶ αὐτὸν καὶ περὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ περὶ πᾶν τὸ ἀνῆκον αὐτῷ; Δὲν ἔχεις εὐλογῆσει τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ οὕτως, ὥστε τὰ κτήματα αὐτοῦ νὰ
 11 εἶναι ἀφθόνως διακεχυμένα ἐπὶ τῆς γῆς; Ἄλλ' ἤδη ἔκτεινον τὴν χειρὰ σου, καὶ θίγων αὐτὸν ἔχει πάντα δοκίμασον, ἂν δὲν θὰ σὲ βλασφημήσῃ
 12 κατὰ πρόσωπον. Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν Σατανᾶν· ἰδοὺ εἰς τὴν ἐξουσίαν σου πάνθ' ὅσα ἔχει. Μόνον ἐπ' αὐτὸν μὴ ἐπιβάλῃς τὴν χειρὰ σου². Οὕτως ἐξῆλθεν ὁ Σατανᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου. Καὶ δὴ καθ' ἣν ἡμέραν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ θυγατέρες αὐτοῦ συνήσθιον καὶ
 14 συνέπινον παρὰ τῷ πρεσβυτέρῳ αὐτῶν ἀδελφῷ, ἦλθεν ἄγγελος πρὸς τὸν Ἰώβ καὶ λέγει· οἱ βόες ἠροτριῶν καὶ αἱ ὄνοι ἔβρισκον παρ' αὐτοῖς,

1. Τὸ ἀντίστοιχον ἑβραϊκὸν ἐνταυθὰ τε καὶ κατωτέρω (στich. 11. 2, 9 ὡς καὶ Ψαλ. 10, 3), καίπερ σημαίον *εὐλογεῖν*, πάντως νοητέον κατ' ἀντίφρασιν καὶ εὐφημισμὸν = *κακολογεῖν*, *καταρᾶσθαι*, *βλασφημεῖν*, *ὀλιγώρως ἢ ἀσεβῶς καὶ ἀνευλαβῶς φέρεσθαι*.

2. Εἶναι ἀξιοσημείωτος ἡ ἐκ τούτων ὁ καὶ ἐκ τῶν ἐπομένων διαφαινομένη διδασκαλία καὶ τούτου τοῦ βιβλίου, ὅτι ὁ Σατανᾶς, διάβολος, καίπερ εἰσηγητὴς καὶ ἐργάτης τοῦ κακοῦ, ἔχων μάλιστα ἐπιρροὴν τινα καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν στοιχείων τῆς φύσεως, μόνον *παραχωρήσει θεία*, καὶ *ἐφ' ὅσον* παραχω-

15 καὶ ἰδοὺ Σαβαῖοι ¹ ἐπελθόντες διήρπασαν τὰ ζῶα, καὶ τοὺς δούλους ἐπάταξαν ἐν στόματι μαχαίρας, καὶ διεσώθην μόνος ἐγώ, ὅπως σοι
 16 ἀπαγγείλω. Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἦλθεν ἕτερος καὶ λέγει· πῦρ Θεοῦ (=κεραυνός) πεσὼν ἐξ οὐρανοῦ κατέκαυσε τὰ τε πρόβατα καὶ τοὺς (βόσκοντας) δούλους καὶ κατέφαγεν αὐτούς, καὶ διεσώθην μόνος ἐγώ,
 17 ὅπως σοι ἀπαγγείλω. Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἦλθεν ἄλλος καὶ εἶπε· **Χαλδαῖοι**, εἰς τρεῖς ὁμίλους ταξάμενοι, ἐφόρμησαν κατὰ τῶν καμήλων, καὶ συνέλαβον μὲν αὐτάς, ἐπάταξαν δὲ ἐν στόματι μαχαίρας τοὺς δούλους, καὶ ἐγὼ διεσώθην μόνος, ὅπως ἀπαγγείλω σοι. Ἔτι αὐτοῦ λα-
 18 λοῦντος ἦλθεν ἄλλος καὶ εἶπε· οἱ υἱοὶ σου καὶ αἱ θυγατέρες σου ἦσθιον
 19 καὶ ἔπινον παρὰ τῷ ἀδελφῷ αὐτῶν τῷ πρεσβυτέρῳ, καὶ ἰδοὺ σφοδρὸς ἄνεμος ἐπῆλθεν ἀπὸ τῆς ἐρήμου καὶ ἤφατο τῶν τεσσάρων γωνιῶν τῆς οἰκίας, καὶ κατέρρευσεν αὕτη ἐπὶ τῶν νέων καὶ ἀπέθανον, μόνον δὲ
 20 ἐγὼ ὑπελείφθην, ὅπως ἀπαγγείλω σοι. Ἠγέρθη τότε ὁ Ἰώβ, καὶ δια-
 21 ρήξας τὸν ἐπενδύτην αὐτοῦ ἐξυρῆσατο τὴν κεφαλὴν, καὶ πεσὼν χαμαὶ προσεκύνησεν, εἶπε δὲ γυμνὸς ἐξῆλθον ἐκ κοιλίας μητρὸς μου, γυμνὸς καὶ θὰ ἐπιστρέψω ἐκεῖ. Ὁ Κύριος ἔδωκεν, ὁ Κύριος καὶ ἀφεί-
 22 λετο. Ἔστω τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου εὐλογημένον. Ἐν πᾶσι τούτοις οὐδὲν ἤμαρτεν ὁ Ἰώβ οὐδὲ ἐξεπέε τι κατὰ τοῦ Θεοῦ ἄτοπον καὶ ἀσεβές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

1 Ἐγένετο δέ, ὅτε ἡμέραν τινα ἦλθον πάλιν οἱ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ νὰ παραστῶσιν ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, ἦλθε καὶ ὁ Σατανᾶς μετ' αὐτῶν νὰ
 2 παραστῆ ἐνώπιον τοῦ Κυρίου. Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν Σατανᾶν· πόθεν ἔρχεσαι; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σατανᾶς εἶπε πρὸς τὸν Κύριον, ἔρχο-
 3 μαὶ διαδραμῶν τὴν γῆν καὶ ἐμπεριπατήσας ἐν αὐτῇ. Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν Σατανᾶν· ἐπέστησας τὴν προσοχὴν σου ἐπὶ τοῦ δούλου μου Ἰώβ, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐπὶ τῆς γῆς ἄνθρωπος ὅπως αὐτός, ἀκέραιος καὶ εὐθύς, φοβούμενος τὸν Θεὸν καὶ ἀπεχόμενος ἀπὸ παντὸς κακοῦ; Διατελεῖ ἔτι ἀντεχόμενος τῆς ἀκεραιότητος αὐτοῦ, καίτοι παρῶξυνάς
 4 με εἰς τὸ ἀπολέσαι αὐτὸν δωρεάν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σατανᾶς εἶπε

1. Οὔτε ὑπὸ τοὺς Σαβαίους τούτους οὔτε ὑπὸ τοὺς Χαλδαίους τοῦ 17ου στίχου νοητέοι ἐνταῦθα οἱ ἀλλαχόθεν γνωστοὶ Σαβαῖοι τῆς *Βυβαίμονος Ἀραβίας* καὶ οἱ *Χαλδαῖοι τοῦ Βαβυλωνιακοῦ Κράτους*, ἀλλὰ φυλαὶ τινες νομαδικαί, ἢ μᾶλλον *λησιτικαί*, ἐκεῖθεν τοῦ Ἰορδάνου κατὰ τὰ Βόρεια τῆς Ἀραβικῆς ἐρήμου διακεχυμέναι, καὶ ἐκεῖθεν ἐπιδρομὰς ποιοῦμεναι εἰς τὰς παρακειμένας χώρας, ἀνάγουσαι τὴν ἀρχὴν αὐτῶν μέχρι τοῦ *Ἀβραὰμ αὐτοῦ* (Γεν. 25, 3) ἢ τῆς *συγγενείας* αὐτοῦ (αὐτόθι 22, 22).

πρὸς τὸν Κύριον· δὲν εἶναι ἰσότημα ὅλα τὰ δέρματα, ἀλλ' εἶναι τιμώ-
 5 τερον τὸ μὲν τοῦδέ, ὅσα δέ τις κέκτηται, δίδωσι προθύμως πρὸς διά-
 σωσιν τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς. Ἄλλ' ἤδη ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου, καὶ τῶν
 6 ὀστέων αὐτοῦ καὶ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ ἀπτόμενος, δοκίμασον, ἂν δὲν θὰ
 7 σὲ βλασφημήσῃ κατὰ πρόσωπον. Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς αὐτόν.
 Ἰδοὺ ἔχεις αὐτὸν ἐν τῇ ἐξουσίᾳ σου. Μόνον τὴν ζωὴν αὐτοῦ τήρησον.
 Οὕτως ἐξῆλθεν ὁ Σατανᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου, καὶ ἔπληξε
 τὸν Ἰώβ ἔλκει πονηρῶ (ἐλεφαντιάσει;) ἀπὸ τοῦ πέλματος τῶν ποδῶν
 8 μέχρι τῆς κορυφῆς αὐτοῦ. Καὶ λαβὼν ὄστρακον ὁ Ἰώβ ἔξυεν ἑαυτὸν,
 9 ἐκάθητο δὲ ἐν μέσῳ κονίας. Τότε λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ
 10 ἐμμένεις ἀκόμη εἰς τὴν εὐσέβειάν σου; Κακολόγησον τὸν Θεὸν καὶ
 ἀπόθανε. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν. Ὅμιλεῖς, ὡς ὀμιλεῖ μία τῶν ἀφρόνων
 (=ἀσεβῶν) γυναικῶν. Τὰ μὲν καλὰ θὰ λαμβάνωμεν ἀπὸ τοῦ Κυρίου,
 τὰ δὲ πονηρὰ δὲν θὰ δεχώμεθα; Ἐν πᾶσι τούτοις οὐδὲν ἤμαρτεν ὁ
 Ἰώβ ἐν τοῖς χεῖλεσιν αὐτοῦ.

11 Ἀκούσαντες δὲ οἱ τρεῖς φίλοι τοῦ Ἰώβ πάντα τὰ κακὰ ταῦτα τὰ
 ἐπελθόντα ἐπ' αὐτόν, ἦλθον ἐκ τοῦ ἰδίου αὐτῶν τόπου ἕκαστος, Ἐλι-
 φάς ὁ Θαιμανίτης,¹ καὶ Βιλδάδ ὁ Σουχίτης καὶ Σωφάρ ὁ Νααμαῖος,
 ἦλθον δὲ ὁμοῦ προσυνηνοθηθέντες, ὅπως συλλυπηθῶσιν αὐτῷ καὶ
 12 παρηγορήσωσιν αὐτόν. Ὡς δὲ ἀναβλέψαντες μακρόθεν δὲν ἀνεγνώ-
 ρισαν αὐτόν, ἦραν τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν, καὶ διαρρήξαντες
 τὸν ἐπενδύτην αὐτοῦ ἕκαστος, χοῦν διέροισαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν
 13 πρὸς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐκάθηντο χαμαὶ παρ' αὐτῷ ἑπτὰ ἡμέρας καὶ
 ἑπτὰ νύκτας, χωρὶς νὰ ἀποτείνῃ τις λόγον πρὸς αὐτόν, βλέποντες ὅτι
 μεγάλη σφόδρα ἦτο ἡ ὀδύνη αὐτοῦ.

1. Ἀπὸ *Θαιμάν* τῆς Ἐδὼμ ἢ Ἰδουμαίας, διαφόρου τῆς κατωτέρω (ἐν κεφαλαίῳ 6,19) ὀνομαζομένης *Θαιμᾶ*, συχνὰ δὲ καὶ εὐφήμως μνημονευομένης ἐν τῇ Παλαιᾷ Γραφῇ (Γεν. 36,1—15. Ἀβδίου στχ. 9. Ἀββακούμ 3, 3. Ἰεζεκ. 25,13. Ἰερεμ. 49,7,20. Βαρούχ, 3,22—23). Ἦττον γνώριμος εἶναι ἡ πατρὶς τοῦ Βιλδάδ ἢ Shuakh, πάντως ὁμοῦ σχετικῆ πρὸς τὴν ἐν Γενέσει 25,2,6 μνημονευομένην, καὶ ἐξ ἀνατολῶν τοῦ Ἰορδάνου οἰκοῦσαν Ἀραβικὴν φυλὴν, τὸ γένος ἀνάγουσαν εἰς τὸν Ἀβραάμ διὰ τῆς δευτέρας αὐτοῦ γυναικὸς Χετούρας. Ἡ πατρὶς τοῦ Σωφάρ, ἢ *Νααμάθ*, δὲν δύναται νὰ εἶναι ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν ἐν Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ 15,41 ὀνομαζομένην *Νααμᾶ* (κατὰ τοὺς Ἑβδομήκοντα *Νωμάν*), ὑποτίθεται δὲ ὅτι καὶ αὕτη σχέσιν ἔχει πρὸς φυλὴν τινα ἀραβικὴν ἢ ἀραμαϊκὴν ἐκ τῶν οἰκουσῶν ἐν ταῖς ἐκείθεν τοῦ Ἰορδάνου ἐρήμοις τῆς Συρίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄.

- 1-2 Μετὰ ταῦτα ἤνοιξεν ὁ Ἰὼβ τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ καταρώμενος τὴν ἡμέραν τῆς γεννήσεως αὐτοῦ ἤρξατο λέγων ταῦτα·
- 3 Νὰ ἀπολεσθῆ ἡ ἡμέρα, ἐν ᾗ ἐγεννήθην,
καὶ ἡ νύξ, ἐν ᾗ εἶπον, ἐτέχθη ἄρρεν.
- 4 Ἔστω σκότος ἡ ἡμέρα ἐκείνη,
Νὰ μὴ ἀναζητήσῃ αὐτὴν ὁ Θεὸς ἄνωθεν,
μηδὲ νὰ ἐπιλάμψῃ φῶς ἐπ' αὐτήν.
- 5 Σκότος καὶ ἔρεβος τοῦ Ἄδου νὰ διεκδικήσωσιν αὐτήν,
γνόφος νὰ ἐπικάθηται ἐπ' αὐτῆς,
καὶ συσκοτασμοὶ τῆς ἡμέρας νὰ ἐξαφνίζωσιν αὐτήν.
- 6 Ζόφος νὰ καταλάβῃ τὴν νύκτα ἐκείνην,
νὰ μὴ χαίρῃ συγκαταλεγομένη εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ ἐνιαυτοῦ,
μηδὲ νὰ συναριθμῆται μετὰ τῶν ἡμερῶν τῶν μηνῶν.
- 7 Ναί, στεῖρα νὰ εἶναι ἡ νύξ ἐκείνη καὶ ἄγονος,
φωνὴ χαρμόσυνος νὰ μὴ ἀκουσθῆ κατ' αὐτήν.
- 8 Νὰ εἶναι ὑπὸ τὴν ἀράν τῶν καταρωμένων τὰς ἡμέρας,
τῶν ἐμπεύρων νὰ ἐξεγείρωσι τὸν (κοιμώμενον) Λευιάθαν.¹
- 9 Νὰ μένωσι σκοτεινὰ τὰ ἄστρα τῆς ἐσπερινῆς αὐτῆς αὔρας,
μάτην νὰ ἀναμένη φῶς, καὶ τῆς αὐγῆς τὰ βλέφαρα νὰ μὴ ἴδῃ.
- 10 Διότι δὲν συνέκλεισε τὰς πύλας τῆς φερούσης με μήτρας,
οὐδὲ ἀπέκρουσε τὸν πόνον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου.
- 11 Διατί δὲν ἀπέθνησκον ἐν αὐτῇ τῇ μήτρᾳ ;
ἐξελθὼν δὲ τῆς μήτρας διατί δὲν ἐξέπνευσα ;
- 12 Διατί με ὑπεδέχθησαν γόνατα ;
διατί δὲ μαστοὶ προσηνέχθησάν μοι ὅπως θηλάσω ;
- 13 Ναί, κατακλιθεῖς τότε θὸ εἶχον τώρα ἡσυχίαν,
ἀποθανὼν τότε, θὰ ἀνεπαυόμην
- 14 μετὰ βασιλέων καὶ βουλευφόρων τῆς γῆς,
τῶν οἰκοδομησάντων ἑαυτοῖς ἐρείπια(μέγαρα εἰς ἐρήμωσιν προωρισμένα)
- 15 ἢ μετὰ μεγιστάνων πολυχρῶσων,
τοὺς οἴκους αὐτῶν ἐμπλησάντων ἀργυρίου.

1. Νοεῖται ὑπὸ τὸν Λευιάθαν ὁ ἐν οὐρανοῖς μέγας Δράκων, γνωστὸς ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο ἄστερισμὸς ἀρκτέφος, τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης διώκτης κατὰ τὴν μυθολογίαν τῶν ἀρχαίων, καὶ καταπίνων αὐτούς, καταπίνων δὲ ἐξεγειρόμενος καὶ ἐρεθιζόμενος δι' ἐπιδῶν καὶ μαγγανειῶν τῶν περὶ τὰ

- 16 Ἡ δὲν θὰ ὑπῆρχον, δίκην ἑξαμβλώματος κατακεχωσμένου,
δίκην ἐμβρύων μὴ ἰδόντων τὸ φῶς.
- 17 Ἐκεῖ ἐπαύσαντο οἱ ἀσεβεῖς ταραττόμενοι,
ἐκεῖ καταπαύονται τοῦ σθένους αἱ καταπονήσεις.
- 18 Ἐν ταύτῳ ἠσύχασαν οἱ ἐν δεσμοῖς καὶ πέδαις,
βιαστοῦ καὶ ἐλαύνοντος φωνὴν δὲν ἀκούουσιν.
- 19 Ἐκεῖ μικρὸς καὶ μέγας εἶναι τὸ αὐτό,
καὶ ὁ δοῦλος ὑπάρχει ἐλεύθερος ἀπὸ τοῦ δεσπότη αὐτοῦ.
- 20 Διὰ τί νὰ δίδῃ φῶς εἰς τὸν πολύμοχθον,
καὶ ζωὴν εἰς τοὺς βαρυθύμους;
- 21 Εἰς ἐκείνους, οἵτινες ἐπιθυμοῦσι τὸν θάνατον,
ἀλλὰ δὲν ἐπιτυγχάνουσι τοῦ ποθομένου,
καίπερ ἀναζητοῦντες αὐτὸν ὑπὲρ πάντα θησαυρὸν κατορωρυγμένον
- 22 Εἰς ἐκείνους, οἵτινες θὰ ἔχαιρον,
μέχρις ἀγαλλιάσεως θὰ ὑπερέχαιρον εὐρίσκοντες τὸν τάφον;
- 23 Εἰς ἄνδρα, περιελθόντα εἰς ἀδιέξοδον,
εἰς ἐκεῖνον, οὔτινος περιέφραξεν αὐτὸς τὴν ὁδόν;
- 24 Ἐπειδὴ ὁ στεναγμὸς μου ἐπέχει θέσιν ἄρτου μου;
καὶ ὡς ὕδωρ ἐκχέονται οἱ στόνοι μου.
- 25 Ἐπειδὴ καταλαμβάνει με ὄ,τι φοβοῦμαι,
καὶ ἐπέρχεται μοι ὄ,τι τρέμω.
- 26 Ἐπειδὴ¹ δὲν ἀπολαίω εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας,
καὶ οὔτε ἡσυχίαν οὔτε ἀνάπαυσιν ἔχω,
διὰ τοῦτο ἐπέρχεται μοι θόρυβος καὶ ἀναβρασμὸς ψυχῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

- Λαβὼν τότε τὸν λόγον Ἐλιφᾶς ὁ Θαϊμανίτης εἶπεν
- 1 Ἐγὼ γε θὰ δυσφορήσῃς, ἐάν τις ἀποπειραθῇ νὰ ἀποτείνῃ πρὸς σέ λόγον;
- 2 ἀλλὰ καὶ τίς δύναται νὰ συγκρατήσῃ τινὰ ἀπὸ τοῦ λέγειν;
- 3 Ἴδου ἐνουθέτησας σὺ πολλοὺς,
καὶ χειρας ἀνειμένας καὶ ἐξησθενηκυίας ἐκράτυνας.
- 4 Κλονιζομένους ἐστήριξαν οἱ λόγοι σου,
καὶ γόνατα κατακαμπτόμενα ἐστερέωσας.

1. Καίτοι τὸ ἑβραϊκὸν κείμενον δὲν ἐπαναλαμβάνει ἐνταῦθα τὸ *κί=*
ἐπειδὴ τῶν δύο προηγουμένων στίχων, φαίνεται δὲ ἐκ πρώτης ὄψεως περιε-
χομένη ἐνταῦθα ἡ ἀπόδοσις ἐκεῖνον, ἀλλ' αὕτη κατ' ἐμὲ ζητητέα ἐν τῷ
τέλει τοῦ στίχου («διὰ τοῦτο κτλ.», οἰοεὶ πρὸς δικαιολογίαν τοῦ *ψυχικοῦ*
πρόθετος τοῦ διήκοντος δι' ὅλου τοῦ μονολόγου αὐτοῦ.

- 5 Φέρεις νῦν βαρέως διότι πρὸς σὲ ἤλθε τὸ κακόν,
ταράττεσαι, διότι σοῦ ἦπατο.
- 6 Ἡ ἐλπίς σου δὲν εἶχεν ἔρεισμα τὴν εὐλάβειάν σου;
καὶ ἡ προσδοκία σου δὲν εἶχε βάσιν τὴν εὐθύτητα τοῦ βίου σου;
- 7 Σκέψαι μόνον, τίς ποτε ἀθῶος ἀπώλετο,
καὶ ποῦ ἐξωλοθρεύθησαν οἱ εὐθεῖς;
- 8 Καθόσον ἐγὼ εἶδον, οἱ ἀροτριῶντες ἀνομίαν καὶ σπεύροντες πονηρίαν
οὗτοι θερίζουσι τὰ γεννήματα τῆς ἀνομίας καὶ πονηρίας αὐτῶν.
- 9 Ἀπὸ τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ ἀπόλλυνται,
καὶ ἀπὸ τῆς πνοῆς τῆς ὀργῆς αὐτοῦ ἀφανίζονται.
- 10 Βρυχηθμὸς λέοντος καὶ φωνὴ λεαίνης ἐξηγριωμένης ἐξέλιπον,
ὀδόντες δὲ λεοντιδέων ἐξεσπίασθησαν.
- 11 Δι' ἔλλειψιν λείας ἀπόλλυται λέων,
καὶ διεσκορπίσθησαν σκύμνοι λεαίνης ¹.
- 12 Κοὶ πρὸς με ἐγένετό τις λόγος ὡς ὑποκλόπῳ,
καὶ τὸ οὖς μου ἀντελήφθη τινὸς ψιθύρου ἀπ' αὐτοῦ.
- 13 Ἐν ρεμβασμοῖς νυκτερινῶν ὄπτασιῶν,
ἐξ ὧν ἐπιπίπτουσιν ἐπὶ τοὺς βροτοὺς κατὰ τὸν λήθαργον,
- 14 ἐπῆλθέ μοι φόβος καὶ τρόμος,
καὶ συνέσεισέ μου τὰ ὀσῆα πάντα,
- 15 καὶ αὔρας διάπνευσάσης ἔμπροσθέν μου—
ἀνωρθώθησαν αἱ τρίχες τοῦ σώματός μου—
- 16 ὄψις τις ἐστάθη πρὸ τῶν ὀμμάτων μου,—
μόνον δὲν διέκρινα τὴν μορφήν αὐτῆς—
ἤκουσα δὲ ψιθύρον τινα καὶ φωνὴν τοιαύτην·
- 17 Μήπως θὰ εὐρεθῆ βροτὸς δίκαιος παρὰ τῷ Θεῷ,
ἢ ἀνήρ ἀγνὸς παρὰ τῷ πλάστῃ αὐτοῦ; ²

1. Ἐν τοῖς στίχοις τούτοις (10—11) ὑπὸ τὸν ὄλεθρον τῶν λεόντων καὶ τῶν σκύμων αὐτῶν εἰκονίζεται ὁ ὄλεθρος ἀνθρώπων ἰσχυρῶν καὶ τῶν γόνων αὐτῶν, προφανῶς δὲ ὑπαινίσσεται ὁ Ἐλιφάξ τὸ τέλος τῶν υἱῶν τοῦ Ἰάβ καὶ τὸ οἰκτρὸν κατάντημα αὐτοῦ, τέως ὑπάρχοντος ἰσχυροῦ καὶ μακαριστοῦ. Σημειωτέον καὶ τοῦτο, ὅτι ἐξ ἀνάγκης κατεφύγομεν εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ θηλυκοῦ (λεαίνης) πρὸς ἀπόδοσιν τοῦ ἐβραϊκοῦ *chakhal*, δηλοῦντος ὄχι τὸ θῆλυ, ἀλλ' ἀγριώτερόν τι εἶδος λέοντος.

2. Καίτοι τὸ ἐβραϊκὸν κείμενον ἐπιδέχεται καθ' ἑαυτὸ καὶ ἄλλην ἐξηγήσιν (μῆ...δικαιότερα τοῦ Θεοῦ...ἀγνότερα τοῦ πλάστου), ἢ τοῦ λόγου ὁμῶς ἀκολουθία ἀπαιτεῖ τὴν ἀποδοθεῖαν ἔννοιαν. Ταύτην δὲ (ἐὰν μὴ καὶ τὰς ἐπομένας 18—21) παρίστην ὁ Ἐλιφάξ ὄχι ὡς ἰδίαν αὐτοῦ σκέψιν, ἀλλ' ὡς ἀπορρέουσαν ἐξ ἀποκαλύψεως, ἐπὶ τούτῳ γενομένης αὐτῷ ἄνωθεν κατὰ τὸν ἔν τοις στίχοις 12—16 ἀναγραφέντα τρόπον.

- 18 Ἴδου εἰς τοὺς θεράποντας αὐτοῦ δὲν ἔχει ἐμπιστοσύνην,
καὶ ἐν τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐμβλέπει πλημμελείας.
- 19 Πόσω μᾶλλον ἐν τοῖς κατοικοῦσι πηλίνας οἰκίας,
ἐπὶ τοῦ χοῦς τεθεμελιωμένας, θρουπὰς εἰς σιτὸς ὄμματα ;
- 20 Ἀπὸ πρωίας ἕως ἐσπέρας συνετριβήσαν,
ἀπαρτηρητίως ἀπώλοντο διὰ παντός.
- 21 Ἄμα ἀπαίροντος τοῦ ἐν αὐτοῖς κρείττονος,
δὲν ἀποθνήσκουσιν ἐν ἀφροσύνῃ, μηδὲν συνειδότες ;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄

- 1 Ἐπικαλέσθητι λοιπὸν, ἂν τις θὰ ἀνταποκριθῆ πρὸς τὴν ἐπίκλησίν σου.
θὰ ἀποιαθῆς δὲ πρὸς τίνα τῶν (ἀγίων) ἀγγέλων ; Εἰς μάτην !
- 2 Ναί, εἶναι τοῦ μωροῦ ἴδιον νὰ φθειρῇ ἑαυτὸν δυσφορῶν,
καὶ τοῦ ἀβελτέρου νὰ κτείνῃ ἑαυτὸν δυσανασχετῶν ἐπὶ τοῖς παθήμασιν.
- 3 Εἶδον ἐγὼ ἄφρονα καὶ ἀσεβῆ, φαινόμενον ὡς ῥίξας ἔχοντα
αἴφνης ὅμως **ἀπεδείχθη μοι, ὅτι διάτρητος ἦτο ὁ οἶκος αὐτοῦ.** ¹
- 4 Οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐστεροῦντο πάσης βοηθείας,
ἐν αὐτῇ τῇ ἀγορᾷ συνετριβήσαν οὐδενὸς ὀνομένου.
- 5 Τῶν τοιούτων τὸν θερισμὸν κατατρώγει ὁ πεινῶν, ἀπ' αὐτῶν τῶν φραγ-
καὶ τὴν περιουσίαν αὐτῶν διεκδικεῖ ὁ ὄλεθρος. [μῶν ἀρπάζων,
- 6 Ναί· δὲν εἶναι ὁ χοῦς ὁ ἐκφύων τὴν θλίψιν,
οὐδὲ ἡ γῆ ἡ ἐκβλαστάνουσα τὸν μόχθον,
- 7 Ἄλλ' ὁ ἄνθρωπος εἶναι γεγεννημένος εἰς τὸν μόχθον ὁμοίως,
ὅπως καὶ **φλογὸς σπινθῆρες** ὑψιπετοῦσι φύσει ².
- 8 Ἐγὼ ὅμως θὰ ἐπεκαλούμην τὸν Κύριον,
καὶ θὰ ἀνέθετον τὰ κατ' ἐμὲ εἰς τὸν Θεόν,
- 9 εἰς Ἐκείνον, ὅστις ποιεῖ ἔργα μεγάλα ἀνεξερευνήτως
καὶ θαυμάσια ἀναριθμήτως·
- 10 Ὅστις δίδωσιν ὕετον ἐπὶ τὴν γῆν
καὶ ἀποστέλλει ὕδωρ εἰς τὰς ἀρούρας·
- 11 Ἀνάγει εἰς ὕψος τοὺς ταπεινοὺς,

1. Κατὰ λέξιν *διέτρησα*, ἢ κατηράσθην τὸν οἶκον αὐτοῦ, δηλ. προήχθη ὑπὸ τῶν πραγμάτων αὐτῶν νὰ εἶπω ὅτι ἦτο διάτρητος ἢ κατηραμένος ὁ οἶκος αὐτοῦ.

2. Αἱ ἑβραϊκαὶ λέξεις, αἱ ἀποδοθεῖσαι ἐνταῦθα ὡς *σπινθῆρες φλογός*, ἐκλαμβάνονται ὑπ' ἄλλων ὡς ὑπαινισσόμεναι τοὺς *ἀετιδεῖς* (*υἱοὶ φλογός ἢ κεραυνοῦ*), ὡς ἀστραπηδὸν πετώντας καὶ φύσει πρὸς τὰ ὕψη φερομένους. Οὕτως ἐξέλαβον καὶ οἱ Ἑβδομήκοντα = *νεοσσοὶ γυλός*.

καὶ ἀνεγείρει εἰς εὐπραγίαν τοὺς τεθλιμμένους.

- 12 Ὅστις ἀνατρέπει τὰς βουλὰς τῶν πανούργων ἐπὶ τοσοῦτον,
ὥστε ἀδυνατοῦσιν αἱ χεῖρες αὐτῶν νὰ διαπράξωσί τι εὔστοχον.
- 13 Ὅστις συλλαμβάνει τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν οὕτως,
ὥστε διαπίπτουσιν αἱ βουλαὶ τῶν πολυπλόκων.
- 14 Καὶ ἐν ἡμέρᾳ μὲν ἀπαντῶσιν εἰς σκότος,
ἐν μέσῃ δὲ ἡμέρᾳ περιπατοῦσιν ψηλαφῶντες ὡς ἐν νυκτί.
- 15 Ὅστις διασφίζει τὸν πτωχὸν ἀπὸ μαχαίρας,
ἀπὸ στόματος καὶ ἀπὸ χειρὸς τῶν ἰσχυρῶν.
- 16 καὶ ἀνακτᾶται μὲν ἐλπίδα ὁ ἀσθενής,
ἐμφράσσεται δὲ ἡ πονηρία τὸ στόμα αὐτῆς.
- 17 Οὕτως εἶναι μακάριος ὁ ἄνθρωπος ὃ παιδευόμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ
καὶ τούτου ἔνεκα μὴ ἀπαναίνου τὴν παιδείαν τοῦ Πανσθενοῦς.
- 18 Ναὶ μὲν πατάσει, ἀλλ' ὁ αὐτὸς ἐπάγει καὶ τὸν ἐπίδεσμον
πλήττει, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἰᾶται.
- 19 Ἐξάκις ἐξαιρεῖται σε ἐκ τῶν δυσχερειῶν,
τὴν δὲ ἐβδόμην φορὰν οὐδὲ θίγει σε τὸ κακόν.
- 20 Ἐν λιμῷ θὰ σῶζῃ σε ἀπὸ θανάτου,
ἐν δὲ πολέμῳ ἀπὸ μαχαίρας.
- 21 **Διαβολῶν** (= **μαστιγῶν γλώσσης**) ἐπιφερομένων θὰ μένης κεκρυμμένος,
οὐδὲ θὰ ἔχῃς νὰ φοβηθῆς τι ἀπὸ ὀλέθρου τυχόν ἐπερχομένου.
- 22 Δηώσεως καὶ πείνης θὰ καταγελαῶς,
οὐδὲ θὰ ἔχῃς τινὰ φόβον ἀπὸ τῶν θηρίων τῆς γῆς.
- 23 Θὰ ἔχῃς συνθηκολογήσει πρὸς τοὺς λίθους τοῦ πεδίου,
καὶ θὰ διάγῃς ἐν εἰρήνῃ πρὸς τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ.
- 24 Καὶ θὰ γνωρίζῃς μὲν ὅτι εἶναι σῶα τὰ τῆς σκηνῆς σου,
καὶ ἐπιθεωρῶν τὴν οἰκίαν σου θὰ εὐρίσκης οὐδὲν τὸ ἔλλειπον,
- 25 Θὰ γνωρίζῃς δὲ ὅτι πολυάριθμον τὸ σπέρμα σου,
καὶ οἱ ἔκγονοί σου ὡς ἡ χλόη τῆς γῆς.
- 26 Θὰ ἀπέλθῃς εἰς τὸν τάφον, ἐν πλήρει γῆρατι,
ὡς θημωνίας στοίβασμα ἐν τῷ ἰδίῳ καιρῷ.
- 27 Ἴδου ὃ, τι ἔχομεν ἐξηκριβωμένον.
Οὕτως ἠκούσαμεν ταῦτα, μάθε δὲ καὶ σύ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'

- 1 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰώβ εἶπεν.
2 Νὰ ἦτον δυνατόν νὰ ἐξυγίζετο ἡ ὀδύνη μου,
καὶ νὰ ἐτίθετο εἰς τὴν τρυτάνην ἢ συμφορὰ μου!

- 3 Ἐπειδὴ εἶναι βαρυτέρα τῆς ἄμμου τῆς θαλάσσης,
διὰ τοῦτο τὸ παράβολον τῶν λόγων μου
- 4 Ναί, φέρω ἐμπεπηγμένα ἐν ἔμαντι τὰ βέλη τοῦ Πανσθενοῦς,
καὶ τὸν ἰὸν αὐτῶν ἐκπίνει τὸ πνεῖμα μου.
Ὡς εἰς μάχην εἶναι παρατεταγμένον κατ' ἐμοῦ
πᾶν ὅ,τι ἔχει φοβερὸν ὁ Κύριος.
- 5 Μήπως ἐκπέμπει δοκηθιμὸν ὁ ὄναγρος εὐρισκόμενος ἐπὶ τῆς χλόης,
ἢ μυκάται ὁ βοῦς ἐπὶ τοῦ χιλοῦ αὐτοῦ;
- 6 Μήπως τρώγεται τι, ὑπάρχον ἄναλον καὶ ἀηδές ;
ἢ ἔχει τινὰ γεῦσιν ὁ χυμὸς τοῦ **βλίτου** ;¹
- 7 Ὅσα ἀπέστεργε νὰ ἐγγίση ἡ ψυχὴ μου,
ταῦτα ἔχω ὡς τροφήν μου ἀηδῆ.
- 8 Πόσον ἤθελον νὰ ἤρχετο εἰς ἔκβασιν ὁ πόθος μου,
καὶ νὰ ἐπλήρου ὁ Θεὸς τὴν ἐπιθυμίαν μου !
- 9 Νὰ ἠυδώκει ὁ Θεὸς νὰ μὲ συντριψῇ,
νὰ ἀφήσῃ ἐλευθέραν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ὅπως ἐκκόψῃ τὸ νῆμα τῆς ζωῆς
- 10 Καὶ θὰ ἀπετέλει τοῦτο τὴν παρηγορίαν μου πάντοτε, [μου.
ἐν μέσῳ δὲ πόνων ἀνοικτιρόνως ἐπιφερομένων θὰ ἐσκίρτων
ἐπὶ τούτῳ, ὅτι δὲν ἀπαναίνομαι τὰ δόξαντα τῷ Δικαίῳ.
- 11 Καὶ πόση εἶναι ἡ δύναμίς μου, ὥστε νὰ ἐγκαρτερῶ ;
καὶ πόσον ἀπέχει τὸ τέλος μου, ὥστε νὰ μακροθυμήσω ;
- 12 Ἡ μήπως ἡ δύναμις μου εἶναι δύναμις λίθων,
καὶ ἡ σὰρξ μου εἶναι χαλκίνη ;
- 13 Δὲν εἶμαι ἐγκαταλελειμμένος ἀπὸ πάσης βοηθείας ;
καὶ δὲν ἀπέστη μακρὰν ἀπ' ἐμοῦ ἡ σωτηρία ;
- 14 Τῷ ἀπεγνωσμένῳ ὀφείλεται οἶκτος ἀπὸ τοῦ φίλου αὐτοῦ,
καὶ ἐὰν ἔτι κατέλιπεν αὐτὸν ὁ φόβος τοῦ Παντοκράτορος.
- 15 Οἱ ἀδελφοί μου ἀπεδείχθησαν ἀπατηλοί,
ὅμοιοι πρὸς χεῖμαρρον, πρὸς μοιγάγκειαν ὑδάτων ὑπερκλυζόντων,
- 16 Ἄτινα θολερῶς καταφέρονται ἀπὸ τῶν πύγων
καὶ τῶν χιόνων τῶν μετ' αὐτῶν τηκομένων.
- 17 Ἐν θαλπωρῇ ἐλαττοῦνται,
ἐν δὲ καύσωνι ἐκλείπουσιν ἀπὸ τοῦ τόπου αὐτῶν.
- 18 Ἀλλάσσουν τὸν ῥοῦν αὐτῶν, μεταστρέφονται εἰς ῥυάκια ἐλισσόμενα,
ἀνέρονται εἰς τὸ κενὸν ἑξατμιζόμενα, ἑξαφανίζονται.

1. Ἀντὶ τοῦ ἀνόστου τούτου λαχάνου νοητέον κατ' ἄλλους τὸ λευκὸν τοῦ φοῦ, ἄνοστον καὶ τοῦτο.

- 19 Συνοδοὶα *Θαιμανῶν* ἀπέβλεπον πρὸς αὐτά,
καὶ ἔμπορευόμενοι *Σαβαῖοι* εἶχον τὰς ἐλπίδας αὐτῶν εἰς αὐτά ¹.
- 20 Ψευσθέντες τῆς ἐλπίδος κατηγχνύθησαν,
κατελήφθησαν ὑπὸ συγχύσεως εἰς μάτην ἐλθόντες ἕως ἐκεῖ.
- 21 Οὕτω νῦν ἀπέβητέ μοι πρὸς ἀπογοήτεισιν
ἐξέπληξεν ὑμᾶς ὃ εἶδετε φοβερόν.
- 22 Καὶ ἐγὼ οὐδεμίαν ἐζήτησα παρ' ὑμῶν προσφοράν,
οὐδέ τι δῶρον ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν.
- 23 Δὲν ἐζήτησα παρ' ὑμῶν λύτρωσιν ἀπὸ τῆς χειρὸς τοῦ ἐχθροῦ,
οὐδὲ ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῆς χειρὸς τῶν δυναστευόντων.
- 24 Μόνον διδάξατέ με, καὶ ἐγὼ θὰ σιγήσω,
καὶ ὅ,τι ἐπλημμέλησα, προσαγάγετέ μοι.
- 25 Λόγοι μὲν ἔνδικοι πολλὴν ἔχουσι τὴν ἰσχύν
τὶ δύναται ὅμως πρὸς ἔλεγχον ὃ ἔλεγχος ὃ ἐξ ὑμῶν;
- 26 Ἐννοεῖτε νὰ ἐλέγχητε λόγους;
ἄλλ' εἶναι ἀνεμῶλοι τοῦ ἀπεγνωσμένου οἱ λόγοι.
- 27 Καὶ εἶναι ὀρφανός, ἐφ' ὃν ἐπιπίπτετε,
καὶ φίλος ὑμῶν, ὃν διεμπολαῖτε!
- 28 Καὶ νῦν ἀναβλέψατε πρὸς με,
καὶ ἔμπροσθεν ὑμῶν θὰ εἴπω ψευδὲς οὐδέν.
- 29 Ἐπιστρέψατε, παρακαλῶ, καὶ μὴ διαπράξητε ἀδικίαν τινά.
ναί, μεταβάλετε γνώμην, ἐν τῷ προκειμένῳ τὸ δίκαιον ἔχω ἐγὼ πάντοτε.
- 30 Ὑπάρχει τι ἀδικον ἐν τῇ γλώσσῃ μου,
ἢ ὃ λάφυγξ μου ἀδυνατεῖ νὰ διτῶν τὰ ἀδίκια;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

- 1 Δὲν θητεύει ὁ ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς,
καὶ αἱ ἡμέραι αὐτοῦ δὲν εἶναι ὡς ἡμέραι μισθωτοῦ;
- 2 Καθὼς ὁ δοῦλος ἐπιποθεῖ τὴν σκιάν (δύσιν) τῆς ἡμέρας,
καὶ ὁ μισθωτὸς ἀναμένει τὴν ὥραν τοῦ ἡμερομισθίου αὐτοῦ,
- 3 Τοιοῦτοτρόπως ἐγὼ ὡς κλῆρον ἔλαχον μῆνας δυστυχίας,
καὶ ὡς μερίδα ἔλαβον νύκτας ὀδύνης.

1. Ὁ λόγος ἐνταῦθα περὶ συνοδιῶν ἔμπορευομένων ἀπὸ *Θαιμᾶ* (διαφόρου τῆς ἐν Ἰδουμαίᾳ *Θαιμᾶν*), καὶ ἀπὸ *Σαβᾶ* τῆς Εὐδαίμονος Ἀραβίας (πρὸβλ. σμ. εἰς κεφάλ. 1, 15), οἵτινες διερχόμενοι διὰ τῆς ἄλλως ἀνύδροϋ σῆμου, διευθύνονται εἰς οὓς τόπους ἐλπίζουσιν ὅτι θὰ εὕρωσιν ὕδωρ, ὡς εἶναι συνήθως αἱ λεγόμεναι *Wadis*, καὶ περιέχονται βεβαίως εἰς μεγάλην στενοχωρίαν ἔργον καταστάμεντες ἐκεῖ εὐρίσκουσι ἐρηθὰ τὰ πάντα.

4 Κατακλινόμενος λέγω, πότε θὰ ἐγερωθῶ·

~~καὶ μετρῶν τὴν νύκτα κορέννυμαι διπταζόμενος μέχρις αὐγῆς·~~

- 5 Σκόληκας ἐπενδύεται ἡ σάρξ μου καὶ βώλακας,
τὸ δὲ δέρμα μου συνουλοῦται καὶ πάλιν ἐλκοῦται.
- 6 Αἱ ἡμέραι μὲν κυλίωνται ταχύτερον κερκίδος ὑφαντικῆς,
καὶ ἡ κατάντημα ἔχουσι τὸ (ἔσχατον) μηδὲν τῆς ἐλπίδος.
- 7 Μνήσθητι (ἀποτείνεται πρὸς τὸν Θεόν) ὅτι πνοή τις εἶναι ἡ ζωή μου,
οὐδὲ θὰ ἐπανίδωσί τι καλὸν οἱ ὀφθαλμοί μου.
- 8 Δὲν θὰ ὑπάρχω, καὶ ὅπως οὐδεὶς ὀφθαλμός, βλέπων πρὸς με, θὰ μὲ ἴδῃ,
οὕτω καὶ σύ, ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς με, δὲν θὰ μὲ ἴδῃς·
- 9 Καθὼς διαλύεται νέφος καὶ οἴχεται,
οὕτως ὁ κατερχόμενος εἰς τὸν Ἄδην δὲν ἀνέρχεται.
- 10 Δὲν θὰ ἐπανέλθῃ πλέον εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ,
οὐδὲ θὰ ἀναγνωρίσῃ αὐτὸν ὁ τόπος αὐτοῦ.
- 11 Διὰ τοῦτο οὐδὲ ἐγὼ θὰ συγκρατήσω τὸ στόμα μου,
θὰ λαλήσω ἐν τῇ ἀγωνίᾳ τοῦ πνεύματός μου,
θὰ θρηνήσω ἐν τῇ πικρίᾳ τῆς ψυχῆς μου.
- 12 Μήπως εἶμαι πέλαγος ἐγὼ ἢ κῆτος,
ὅπως ἐπιστήσῃς φρουρὰν κατ' ἐμοῦ;
- 13 Ἐν ᾧ λέγω ὅτι θὰ εὗρω παρηγορίαν ἐν τῇ κλίνῃ μου,
καὶ ἡ κοίτη μου ὅτι θὰ ἀνακουφίσῃ τὸν πόνον μου,
- 14 Ἴδου ἐμβάλλεις μοι φόβον ἐν ὄνειροις
καὶ τρόμον ἐν δράσεσι.
- 15 Καὶ οὕτως ἡ ψυχὴ μου προκρίνει στραγγαλισμόν,
θάνατον μᾶλλον ἢ τὸν σκελετὸν τοῦτον τῶν ὀστέων μου.
- 16 Καταφρονῶ! δὲν θὰ ζήσω εἰς τὸν αἰῶνα!
ἄφες με ἥσυχον! ναί, εἶναι πνοὴ κενὴ αἱ ἡμέραι μου!
- 17 Τί εἶναι ἄνθρωπος καὶ λογίζεσαι αὐτὸν ὡς μέγα τι,
καὶ ἔχεις ἔννοιαν περὶ αὐτοῦ;
- 18 Καὶ ἐπισκέπτεσαι αὐτὸν καθ' ἐκάστην πρωΐαν;
δοκιμάζεις αὐτὸν κατὰ πᾶσαν στιγμὴν;¹
- 19 Ἐως πότε δὲν θὰ φύγῃς ἀπ' ἐμοῦ;
δὲν θὰ μὲ ἀφήσῃς ἥσυχον, ὥστε νὰ καταπίω τὸν σιέλόν μου;
- 20 Ἔστω ὅτι ἡμαρτων, ἀλλὰ τί κακὸν θὰ δυνηθῶ νὰ πράξω πρὸς σέ,

1. Ἐμπεριέχονται μὲν ἐν τοῖς στίχοις τούτοις (17—18) αἱ αὐταὶ σχεδὸν λέξεις, οἷαι καὶ ἐν τῷ ὀγδοῷ ψαλμῷ (στιχ. 4), ἀλλὰ μετ' ἄλλας ἐννοίας, ὅτι δηλ. ὑποβάλλεται εἰς τόσας ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐνοχλήσεις ὁ καθ' ἑαυτὸν πάσης προσοχῆς ἀνάξιος!

ὦ σύ, ὁ τοσαύτην ἔχων ἐπιτήρησιν ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων;

Διατί με ἔστησας ὡς στόχον σου,

~~καὶ κατήνησα ἄχθος πρὸς ἐμὲ αὐτόν;~~

- 21 Διατί νὰ μὴ ἀφήσῃς τὸ ἁμάρτημά μου,
καὶ νὰ μὴ παραδράμῃς τὸ παράπτωμά μου;
Καὶ τὴν κόνιν νὰ ἔχω νῦν κατοικίαν μου;
καὶ ὅταν θὰ μὲ ζητήσῃς, νὰ μὴ ὑπάρχω;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η΄.

- 1 Ἀποκριθεὶς δὲ Βιλδὰδ ὁ Σουχίτης εἶπεν.
2 Μέχρι τίνος θὰ λαλῆς τοιαῦτα,
καὶ τὸ στόμα σου θὰ εἶναι ἄνεμος ἀκράτητος εἰς ἀνεμώλια;
3 Εἶναι δυνατὸν νὰ διαστρέφῃ τὴν κρίσιν ὁ Θεός,
καὶ ὁ Πανσθενὴς νὰ στρεβλοῖ τὸ δίκαιον;
4 Ἐὰν οἱ υἱοὶ σου ἤμαρτον πρὸς αὐτόν,
τότε ἔλαβον παρ' αὐτοῦ τὰ ἐπίχειρα τῆς κακίας αὐτῶν.
5 Ἐὰν ὅμως προσδράμῃς σὺ πρὸς τὸν Θεόν,
καὶ ἱκετεύσῃς τὸν Παντοδύναμον,
6 Ἐὰν ὑπάρχῃς σὺ ἄγνος καὶ εὐθύς,
θὰ ἀγρυπνῇ τότε ἐπὶ σέ,
καὶ θὰ ἀποκαταστήσῃ τὸν οἶκόν σου κατὰ τὴν δικαιοσύνην σου,
7 Καὶ θὰ φαίνωνται τὰ πρῶτά σου ἐλάχιστα,
θὰ ἀυξηθῶσι δὲ τὰ ἔσχατά σου σφόδρα.
8 Ναί, ἐρώτησον τὰς προτέρας γενεάς,
φρόντισον νὰ ἀνακρίνης τοὺς πατέρας αὐτῶν.
9 Ἡμεῖς μὲν εἴμεθα χθεσῖνοι καὶ ἀγνοοῦμεν,
ὡς ἔχοντες βραχὺν τὸν βίον καὶ τὰς ἡμέρας ἡμῶν σκιᾶς δίκην παρερ-
10 Ἄλλ' ἐκεῖνοι, ὡς ἄνθρωποι συνετοὶ καὶ φρόνιμοι, [χομένας.
λόγους συνέσεως θὰ σοὶ γνωρίζωσι, θὰ σοὶ εἴπωσιν
11 Μήπως ἀκμάζει πάπυρος ἄνευ τέλματος,
ἀναθάλλει σχοῖνος ἄνευ ὕδατος;
12 Χλοάζει μὲν ἔτι καὶ δὲν ἀποθερίζεται,
ἀποξηραίνεται ὅμως πρὸ πάσης βοτάνης.
13 Τοιαύτην ἔχουσιν ἔκβασιν πάντες οἱ λησμονοῦντες τὸν Θεόν,
καὶ ἡ ἐλπὶς τοῦ ἀσεβοῦς ἀπόλλυται.
14 Ἐκκόπτεται μὲν ἀπ' αὐτοῦ ἐκεῖνος, ἐφ' ᾧ ἤλιπεν,
ἀποβαίνει δὲ ὡς ἀράχνης ἐνδιαίτημα, ἐφ' ᾧ ἐπεποίθει.

- 15 Ἐρείδεται ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, καὶ δὲν εἶναι ἑδραία,
στηρίζεται ἐπ' αὐτῆς, καὶ δὲν ἀντέχει.
- 16 Εἶναι μὲν φωτὸν γλοερόν παρὰ τὸν ἥλιον,
καὶ οἱ βλαστοὶ αὐτοῦ ἐξαπλοῦνται ἀνά τὸν κηπον αὐτοῦ
- 17 ἐμπλέκονται αἱ ῥίζαι αὐτοῦ εἰς σωροὺς λιθαρῶν,
καὶ διὰ μέσου χαλίκων διεισδύουσιν·
- 18 Ὅταν ὁμως ἐκσπασθῇ ἀπὸ τῆς θέσεως αὐτοῦ,
ἀπαρνεῖται αὐτὸ καὶ ὁ τόπος αὐτοῦ λέγων, δέν σε εἶδον.
- 19 Εἰς ταύτην τὴν χαρὰν καταλήγει ὁ δρόμος αὐτοῦ,
ἀναφύει δὲ ὁ χοῦς ἄλλα βλαστήματα!
- 20 Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ Θεὸς οὔτε τὸν ἄκακον ἀποποιεῖται,
οὔτε τῆς χειρὸς τῶν φαύλων ἐπιλαμβάνεται,
- 21 Διὰ τοῦτο εἶναι καιρὸς ἀκόμη νὰ ἐμπλησθῇ γέλωτος τὸ στόμα σου
καὶ ἀγαλλιάσεως τὰ χεῖλη σου,
- 22 Καὶ νὰ ἐνδυσθῶσι μὲν αἰσχύνην οἱ ἐχθαίροντές σε,
νὰ ἐξαφανισθῇ δὲ ἡ σκηνὴ τῶν ἀσεβῶν ¹.

(Ἀκολουθεῖ)

---

1. Ἐν τοῖς τελευταίοις στίχοις μετὰ πολλῆς τέχνης ἀνταπαντιᾷ ὁ Βιλδὰδ εἰς ὅσα ἐν τῷ ἕκτῳ κεφαλαίῳ εἶπεν ὁ Ἰώβ περὶ τῶν φίλων αὐτοῦ ὡς σκληρῶν καὶ ἐχθρῶν μᾶλλον, προτρέπων αὐτούς εἰς μεταβολὴν γνώμης, εἰς μετάνοιαν καὶ ἐπιστροφὴν. Προτρέπει νῦν ὁ Βιλδὰδ τὸν Ἰώβ αὐτὸν εἰς μετάνοιαν, διορθούμενος αὐτὸς καὶ διὰ τῆς διορθώσεως αὐτοῦ ἀξιούμενος τῆς θείας εὐνοίας, καὶ ἀποκαθιστάμενος εἰς τὴν προτέραν εὐδαιμονίαν νὰ κατασχῆ αὐτούς τοὺς νομιζομένους αὐτοῦ ἐχθροὺς καὶ νὰ ἐφελκύσῃ ἐπ' αὐτούς τὴν θεῖαν ὀργήν, ἐὰν πράγματι ἀδικῶσιν αὐτὸν ἐλέγχοντες αὐτόν.